

พจนานุกรมศัพท์การแพทย์แผนจีน เล่ม 2 (จีน-ไทย-อังกฤษ) (20)

ธวัช บุรณถาวรสม

หวั่ง เสี่ยวเทา

สุชาติตา อโณทยานนท์

X (ต่อ)

行间 (xíng jiān): 足厥阴经荥穴。位于足背，第 1、2 趾间，趾蹼缘后方赤白肉际处。主治疝气，少腹疼痛；前阴痛，遗尿、癃闭；月经不调，带下；目赤肿痛，咽喉肿痛，口干渴，胁痛，善怒，善太息，癲病；脚膝肿痛等病症。

สิงเจียน: จุดสิงของเส้นลมปราณตับ อยู่หลังเท้า ระหว่างง่ามนิ้วหัวแม่เท้ากับนิ้วเท้าที่ 2 ตรงรอยต่อส้นนิ้ว ข้อบ่งใช้: ไล่เลื่อนปวดท้องน้อยด้านข้าง ปวดอวัยวะเพศ กลั้นปัสสาวะไม่ได้ ปัสสาวะรดที่นอน ปัสสาวะหยด ปัสสาวะไม่ออก รอบเดือนผิดปกติ ตกขาว ตาอักเสบ เจ็บคอ ปากแห้ง กระหายน้ำ ปวดศีรษะ โมห่ง่าย ถอนหายใจบ่อย โรคจิตซึมเศร้า และปวดบวมเข่าหรือเท้า

xingjian (LR 2): the *xing* point of the liver meridian, located on the dorsal foot, between the 1st and 2nd toes on the dorso-ventral boundary.

Indications: hernia, iliac pain, genital pain, urinary incontinence, enuresis, urinary dribbling, anuria, irregular menstruation, leukorrhea, inflammation of eye, sore throat, thirst, hypochondriac pain, irritability, frequent sighing, depressive psychosis, and pain and swelling of foot or knee.

行气于府 (xíng qì yú fǔ): 精气行于血脉之中。

สิงชียุหวิฟู: ลมปราณไหลเวียนในหลอดเลือด ลมปราณสารจำเป็นไหลเวียนอยู่ในหลอดเลือด

Qi flows inside vessel: essence *qi* flows inside the blood vessels.

形神合一 (xíng shén hé yī): 形体和脏腑功能活动与人的精神、意识、思维活动相互协调。

สิงเสนเหออี: กาย-จิตเป็นหนึ่ง การประสานกันระหว่างร่างกายและการทำหน้าที่ของอวัยวะภายในกับจิตใจ สติสัมปชัญญะ และความคิด

unity of body and spirit: the coordination between the body and functions of *zhangfu*-organs with spiritual, conscious, and mental activities.

行则偻附 (xíng zé lǚ fù): 行走时身背弯曲，头向下俯的表现。

สิงเจ้อหลวี่ฟู: เดินหลังโก่ง หลังโก่งและศีรษะก้มขณะเดิน

bending walking: bending of the back and lowering of the head during walking.

行则振掉 (xíng zé zhèn diào): 行走时肢体振颤, 动摇不定的表现。

สิงเจ้อเจิ้นเต๋ยว: สั่นขณะเดิน แขนขาสั่นคลอนไม่มั่นคงขณะเดิน

shivering walking: shivering of the limbs with instability during walking.

胸乡 (xiōng xiāng): 位于胸部, 第 3 肋间隙, 前正中中线旁开 6 寸。主治胸胁胀痛引背。

ชฺยงเซียง: จุดฝังเข็มบนหน้าอก ตรงช่องซี่โครงที่ 3 อยู่ห่างจากแนวกึ่งกลางลำตัวตามแนวระนาบ 6 ชุน ขั้วบ่งใช้: ปวดแน่นหน้าอกและสีข้างร้าวไปหลัง

xionxiang (SP 19): an acupoint located on the chest, in the 3rd intercostal space, 6 *cun* lateral to the anterior midline. *Indication:* chest and hypochondriac pain radiating to back.

虚里 (xū lǐ): 出《素问·平人氣象论》, 位于左乳下心尖搏动之处, 是宗气的表现, 宗气, 以胃气为本, 又称为胃之大络。

ซฺวีหลี่: จุดซฺวีหลี่ มาจากบทผิงเหรินซี่เซียงลุนในตำราซฺวีเวิน อยู่บริเวณใต้ราวนมซ้ายตรงตำแหน่งหัวใจเต้น บ่งบอกการมีอยู่ของลมปราณกลางอกซึ่งอาศัยลมปราณกระเพาะอาหารเป็นฐาน; เว่ยจื่อต้าลั่ว ก็เรียก

xu li: recorded in *suwen-pingrenqixianglun*, an area located below the left breast at the pulsating point of the heart, implicating the exist of *zongqi*, which relies on stomach *qi* as its capital, also called *weizhidaluo*.

宣肺利水 (xuān fèi lì shuǐ): 宣散肺气促进水液的排出。

เซวี่ยนเฟย์ลี่สุ่ย: กระจายลมปราณปอดขับปัสสาวะ กระจายลมปราณปอดเพื่อกระตุ้นการขับปัสสาวะ

disperse lung qi discharging water: dispersal of lung *qi* to promote urination.

玄府 (xuán fǔ): 又名元府, 即汗孔。

เสวี่ยนฝู่: จวนลี่ลับ รูเหงื่อ; หยวนฝู่ ก็เรียก

mysterious mansion: sweat pores; also called *yuanfu*.

璇玑 (xuán jī): 位于胸部, 胸骨上窝下 1 寸, 前正中线上。主治咳嗽, 气喘, 胸痛, 咽喉肿痛等病症。

เสวี่ยนจี: จุดฝังเข็มบนหน้าอก ในแนวกึ่งกลางลำตัว อยู่ใต้ suprasternal fossa 1 ชุน ขั้วบ่งใช้: ไอ หอบ ปวดทรวงอก และเจ็บคอ

xuanji (CV 21): an acupoint located on the anterior midline of the chest, 1 *cun* below the suprasternal fossa. *Indications:* cough, dyspnea, thoracic pain, and sore throat.

悬厘 (xuán lí): 位于颞部, 从头维 (ST 8) 至曲鬓 (GB 7) 的弧形连线 (其弧度与鬓发弧度相应) 上 3/4 与下 1/4 的交点处。主治热病, 偏头痛, 目痛等病症。

เสวี่ยนหลี่: จุดฝังเข็มบริเวณขมับ ตรงจุดแบ่งระหว่าง 3/4 ส่วนบนกับ 1/4 ส่วนล่างของแนวเส้นโค้งที่เชื่อมระหว่างโถ้วเหวย (ST 8) กับซฺวีบั้น (GB 7) ขั้วบ่งใช้: โรคที่มีไข้ ไมเกรน และปวดตา

xuanli (GB 6): an acupoint located on the temporal region, at the point between upper 3/4 and the lower 1/4 of the arc connecting *touwei* (ST 8) and *qubin* (GB 7). *Indications:* febrile diseases, migraine, and sore eye.

悬颅 (xuán lú): 位于颞部, 从头维 (ST 8) 至曲鬓 (GB 7) 的弧形连线 (其弧度与鬓发弧度相应) 中点处。主治热病无汗, 偏头痛牵引目、颌、齿等病症。

เสวี่ยนหลู: จุดฝังเข็มบริเวณขมับ ตรงจุดกึ่งกลางของแนวเส้นโค้งที่เชื่อมระหว่างโถ้วเหวย (ST 8) กับซฺวีบั้น (GB 7) ขั้วบ่งใช้: โรคที่มีไข้แต่เหงื่อไม่ออก ปวดไมเกรน

ร้างไปตา คาง หรือฟัน

xuanlu (GB 5): an acupoint located on the temporal region, at the midpoint of the arc connecting *touwei* (ST 8) and *qubin* (GB 7). *Indications:* febrile diseases without sweating, migrainous pain radiating to eye, chin, or teeth.

悬枢 (xuán shū): 位于脊柱区, 第 1 腰椎棘突下凹陷中, 后正中线上。主治腰背痛, 腹痛, 泄泻等病症。

เสวียนซู: จุดฝังเข็มบนแนวกึ่งกลางสันหลัง ตรงร่องใต้ปุ่มกระดูกสันหลังเอวที่ 1 *ข้อบ่งใช้:* ปวดหลังส่วนล่าง ปวดท้อง และท้องเสีย

xuanshu (GV 5): an acupoint located on the posterior midline, in the depression below the 1st lumbar spinous process. *Indications:* low back pain, abdominal pain, and diarrhea.

悬钟 (xuán zhōng): 位于小腿外侧, 外踝尖上 3 寸, 腓骨前缘。主治腹满, 食欲不振; 半身不遂, 下肢痿痹, 足胫挛痛等病症。

เสวียนจง: จุดฝังเข็มบริเวณขาด้านนอก เหนือข้อเข่า 3 ชู้น อยู่ขีดขอบหน้ากระดูกน่อง *ข้อบ่งใช้:* ท้องอืด เมื่ออาหาร อัมพาตครึ่งซีก ขาลีบ ขาอ่อนแรง และปวดเกร็งแข้งหรือเท้า

xuanzhong (GB 39): an acupoint located on the lateral side of the leg, 3 *cun* above the tip of the lateral malleolus on the anterior margin of the fibula. *Indications:* abdominal distention, anorexia, hemiplegia, atrophy or flaccid paralysis of lower limb, and spastic pain of leg or foot .

血分证 (xuè fèn zhèng): 温热病邪深入血分, 耗血、伤阴、动血、动风。表现为发热、神昏谵语、抽搐或手足蠕动、斑疹、吐衄、舌质深绛等为主的证候。

เซวียนเฟินเจิง: ภาวะโรคระดับเลือด ปัจจัยก่อโรคชนิดไข้พิษร้อนเข้าสู่ระดับเลือด เฝ้ามลพิษเลือด ทำลาย *yin* ทำให้เลือดพุ่งพล่าน เกิดลมกระพือภายใน มีไข้ สะลึมสะลือ พุดผ่อเจ้อ ชักหรือมือเท้ากระตุก ผิวน้ำ เป็นปื้นแดง เลือดออกตามอวัยวะต่างๆ และลิ้นแดงกำ **blood level disease-condition:** The pathogenic heat deeply invades blood level, resulting in blood consumption, *yin* destruction, blood wandering and stirring of internal wind. Clinical manifestations are fever, semicoma, delirium, convulsion or chorea, erythematous patch, bleeding through organs, and deep red tongue.

血府 (xuè fǔ): 指脉, 气血运行的通道。

เซวียนฝู: จวนแห่งเลือด หลอดเลือดเป็นท่อให้ลมปราณ และเลือดไหลเวียน

house of blood: blood vessels - the pathways for *qi* flow and blood circulation.

血海 (xuè hǎi): 位于股前区, 髌底内侧端上 2 寸, 股内侧肌隆起处。主治崩漏或经闭, 癰疮, 风疹等病症。

เซวียนไห่: จุดฝังเข็มบริเวณต้นขาด้านหน้า อยู่เหนือขอบในของฐานกระดูกสะบ้าขึ้นไป 2 ชู้น ตรงส่วนนูนของกล้ามเนื้อ vastus medialis *ข้อบ่งใช้:* ประจำเดือนมา มาก ประจำเดือนมากะปริดกะปรอย ประจำเดือนไม่มา แผลอักเสบเรื้อรังบริเวณหน้าแข้ง และลมพิษ

xuehai (SP 10): an acupoint located on the anterior thigh, 2 *cun* above the medial end of the patellar base, on the muscle bulge of the vastus medialis muscle. *Indications:* metrorrhagia, menorrhagia, amenorrhea, chronic ulcer of shin, and urticaria.

血汗同源 (xuè hàn tóng yuán): 汗的物质基础是津液, 津液入脉与营气相合化生血液, 血汗同源 又为津血同源。

เซวี่ยช่านถงหยวน: เลือดเหี่ยวกำเนิดแหล่งเดียวกัน สารพื้นฐานของเหงื่อ คือ สารเหลวของร่างกาย สารเหลวของร่างกายเข้าสู่หลอดเลือดรวมตัวกับลมปราณสารอาหารกลายเป็นเลือด เลือดและเหงื่อกำเนิดจากแหล่งเดียวกัน ดังนั้น สารเหลวของร่างกายและเลือดจึงกำเนิดจากแหล่งเดียวกัน

homogeny of blood and sweat: the basic substance of sweat is *jinye* which enters blood vessels to combine with *yingqi* and produces blood. Blood and sweat originated from the same source, so do *jinye*, and blood.

血能养气 (xuè néng yǎng qì): 血是气的物质基础。

เซวี่ยเหนิงหย่างชี: เลือดสร้างลมปราณ เลือดเป็นสารพื้นฐานของการสร้างลมปราณ

blood producing qi: Blood is the basic substance of *qi* generation.

血能载气 (xuè néng zǎi qì): 血是气的依附载体。

เซวี่ยเหนิงจ้ายชี: เลือดนำพาลมปราณ เลือดเป็นพาหะให้ลมปราณยึดเกาะ

blood carrying qi: Blood is the carrier of *qi*.

血舍魂 (xuè shě hún): 血液是精神、情志活动的物质基础。

เซวี่ยเชอหุน: เลือดเป็นที่อยู่ของขวัญ เลือดเป็นสารพื้นฐานสำหรับการแสดงออกทางอารมณ์และจิตใจ

blood is abode of soul: blood is a basic substance of spiritual and mental activities.

血脱证 (xuè tuō zhèng): 突然大量出血或长期反复出血, 血液亡脱, 表现为 面色苍白、心悸、脉微或芤为主的危重证候。

เซวี่ยทัวเจิง: ภาวะโรคเสียเลือดมาก ภาวะวิกฤตที่เลือดออกมากเฉียบพลันหรือเลือดออกเรื้อรังทำให้เกิดภาวะช็อก มีใบหน้าขาวซีด ใจสั่น และชีพจรแผ่วหรือ

กลาง

blood prostration diseases-condition: a critical condition caused by acute massive bleeding or chronic recurrent blood loss, leading to hypovolemic shock, manifested as pallor, palpitation with faint or hollow pulse.

血虚发热 (xuè xū fā rè): 时有微热, 兼面白、头晕、舌淡、脉细等血虚表现。

เซวี่ยซวีฟาเร่อ: ไข้จากเลือดพร่อง มีไข้ต่ำ ๆ เป็น ๆ หาย ๆ ร่วมกับหน้าซีด วิงเวียน ลิ้นซีด และชีพจรเล็ก

blood-deficiency fever: mild fever off and on accompanied with pale complexion, dizziness, pale tongue, and a thready pulse.

血虚生风 (xuè xū shēng fēng): 肝血亏虚, 虚风内动。表现为眩晕、肢体震颤、麻木、瘙痒、拘急、瞤动伴见血虚症状为主的证候。

เซวี่ยซวีเซิงเฟิง: เลือดพร่องเกิดลม ภาวะที่เลือดต่ำพร่อง เกิดลมพร่องกระพือภายใน มีอาการเวียนศีรษะแขนขาสั่นชา คัน เส้นเอ็นและกล้ามเนื้อเกร็งกระตุก ร่วมกับอาการของเลือดพร่อง

blood deficiency generating wind: a condition caused by liver blood deficiency followed by internal turbulent wind, manifested as dizziness, tremor, numbness, itching, muscle cramp, and involuntary movement of the limbs, accompanied with blood deficiency symptoms.

血之府库 (xuè zhī fǔ kù): 肝能贮藏一定的血量。

เซวี่ยจื่อฝู่คุ: คลังเลือด ตับสามารถกักเก็บเลือดได้ในปริมาณหนึ่ง

blood store: liver stores certain amount of blood.

血主濡之 (xuè zhǔ rú zhī): 血有濡养人体的功能。

เซวียจู่หฺรุจื่อ: เลือดช่วยหล่อเลี้ยง เลือดมีหน้าที่หล่อเลี้ยงและให้ความชุ่มชื้นแก่ร่างกาย

blood functions on nourishing: blood functions on nourishing and moistening the human body.

寻法 (xún fǎ): 医生用指力不轻不重, 按病人脉搏至肌肉, 并适当调节指力, 或左右推察找寻, 以诊察脉象的方法。又称“中取”。

สฺวินฝ่า: วิธีคลำหา วิธีตรวจชีพจรโดยใช้นิ้วมือคลำตำแหน่งชีพจรของผู้ป่วยไม่แรงหรือเบาเกินไป คลำถึงระดับกล้ามเนื้อ ปรับแรงให้เหมาะสม อาจเคลื่อนไปซ้ายขวาเพื่อหาชีพจร; จงหฺวี่ ก็เรียก

searching method: a pulse seeking method by using moderate finger force to palpate radial pulse, even press to the muscle or move leftwards and rightwards to search and feel the pulse; also called *zhongqu*.

循经传 (xún jīng chuán): 病邪自外侵入, 向里发展, 由某一经病症转变为另一经病症, 称为“传经”。其中若按伤寒六经的顺序, 即太阳→阳明→少阳→太阴→少阴→厥阴病症相传者, 称为“循经传”。

สฺวินจิงฉวน: การลุกลามไปตามเส้นลมปราณทั้งหก บั๊จยักก่อโรครุกรานจากภายนอกเข้าสู่ภายใน จากเส้นลมปราณหนึ่งไปสู่อีกเส้นหนึ่ง เรียกว่า “ฉวนจิง” ส่วนการลุกลามเรียงลำดับตามหลักเส้นลมปราณทั้งหกแห่ง ขางห่าน ได้แก่ การลุกลามของโรคเริ่มจาก *ท่ายหยาง* → *หยางหมิง* → *ซ่าวหยาง* → *ท่ายยิน* → *ซ่าวยิน* → *เจวี่ยิน* เรียกว่า “สฺวินจิงฉวน”

sequential meridian transmission: evil *qi* invades from the exterior to interior. When the disease condition transmits from one to another meridian, it is called “*chuanjing*”. If the transmission order is according to *shanghan* six meridian from *taiyang* → *yangming* → *shaoyang* → *taiyin* → *shaoyin* → *jueyin*, it is called “*xunjingchuan*”.

Y

牙疳 (yá gān): 牙龈溃烂, 流腐臭血水, 甚则唇腐齿落的表现, 多为外感疫疔之毒。

หยากาน: เหงือกอักเสบ เหงือกเป็นแผลเปื่อยมีเลือดปนหนองเหม็นเน่าออกมา กรณีรุนแรงพบริมฝีปากเปื่อยและฟันหลุดร่วง เกิดจากพิษโรคระบาด

gangrenous gingivitis: a disease manifested as gum ulceration and necrosis with fetid bloody discharge, and even lips rotten and teeth lost in severe cases, it is mostly caused by pestilence's toxin.

哑门 (yǎ mén): 位于第 2 颈椎棘突上际凹陷中, 后正中线上。主治失音, 舌痿软或舌强不能言; 头痛, 颈项强痛, 鼻衄等病症。颅脑外科手术针刺麻醉常用穴。

หย่าเหมิน: จุดฝังเข็มบนแนวกึ่งกลางสันหลัง ตรงร่องเหนือปุ่มกระดูกคอที่ 2 *ข้อบ่งใช้:* เสียงหาย พูดไม่ได้ เพราะลิ้นลีบหรือลิ้นแข็ง ปวดศีรษะ ปวดตึงต้นคอ และเลือดกำเดาไหล ยังเป็นจุดฝังเข็มช่วยเสริมการระงับความรู้สึกที่ใช้บ่อยในการผ่าตัดสมอง

yamen (GV 15): an acupoint located in the depression above the 2nd cervical spinous process. Indications: aphonia, aphasia due to flaccid or spastic tongue, headache, neck pain, stiff neck, and epistaxis It is commonly used in acupuncture anesthesia for craniotomy.

言謇 (yán jiǎn): 神志清楚、思维正常而吐字困难, 或吐字不清, 多为风痰阻络。

เหียนเจี้ยน: พูดไม่ชัด ผู้ป่วยมีสติสัมปชัญญะและความนึกคิดปกติ แต่พูดลำบากหรือพูดไม่ชัด มักเกิดจากลม-เสมหะอุดกั้นเส้นลมปราณ

dysarthria: difficult or imprecise pronunciation with clear awareness and normal thought, mostly caused by wind-phlegm obstructing collaterals.

阳白 (yáng bái): 位于额部, 眉上 1 寸, 瞳孔直上。主治头痛, 目痛, 目痒, 目翳等病症; 斜视矫正术、青光眼手术针刺麻醉常用穴。

หยางป๋าย: จุดฝังเข็มบริเวณหน้าผาก ตรงกับแนวรูม่านตา อยู่เหนือคิ้ว 1 ชู่น *ข้อบ่งใช้:* ปวดศีรษะ ปวดตาคันตา ต้อเนื้อ และต้อกระจก ยังเป็นจุดฝังเข็มช่วยเสริมการรับรู้ความรู้สึกที่ช่วยในการผ่าตัดแก้ไขสายตาสั้นหรือต้อหิน

yangbai (GB 14): an acupoint located on the forehead, directly above the pupil and 1 *cun* superior to the eyebrow. *Indications:* headache, sore eye, eye itching, pterygium, and cataract. It is commonly used in acupuncture anesthesia for strabismus, and glaucoma surgery.

阳池 (yáng chí): 手少阳经原穴。位于腕后区, 腕背侧远端横纹上, 指伸肌腱的尺侧缘凹陷中。主治手腕痛, 肩臂痛; 疟疾; 口干等病症。

หยางฉี: จุดหยวนของเส้นลมปราณซานเจียว อยู่บนเส้นข้อมือด้านนอก ตรงรอยปุ่มอยู่ชิดขอบด้าน ulnar ของเอ็น extensor digitorum communis *ข้อบ่งใช้:* ปวดข้อมือ ปวดไหล่ ไข้จับสั่น และปากแห้ง

yangchi (TE 4): the *yuan* point of the tripple energizer meridian, located in the depression of the dorsal wrist transverse crease on the ulnar side of the extensor digitorum communis tendon. *Indications:* wrist pain, shoulder pain, malaria, and dry mouth.

阳道实 (yáng dào shí): 属于阳的六腑, 多病外感而为实证。

หยางด้าวสี่: วิธีหยางแกร่ง อวัยวะกลางทั้งหกสังกัดหยาง มักเจ็บป่วยจากปัจจัยก่อโรคภายนอกรุกรานเกิดภาวะโรคแกร่ง

yang-way excess: Six *fu* organs pertain to *yang*, they are susceptible to exogenous evil *qi*, resulting in excess disease-condition.

阳辅 (yáng fǔ): 足少阳经经穴。位于小腿外侧, 外踝尖上 4 寸, 腓骨前缘。主治咽喉肿痛, 胸胁胀痛, 腋下肿痛, 瘰癧; 下肢痿痹等病症。肺切除手术针刺麻醉常用穴。

หยางฝู: จุดจึงของเส้นลมปราณถุงน้ำดี อยู่บริเวณขาด้านนอก เหนือข้อศอกด้านนอก 4 ชู่น ตรงขอบหน้าของกระดูกน่อง *ข้อบ่งใช้:* เจ็บคอ ปวดแน่นหน้าอกและลิ้นข้างปวดบวมรักแร้ วัณโรคต่อมน้ำเหลืองที่คอ ชาลิบ และขาอ่อนแรง ยังเป็นจุดฝังเข็มช่วยเสริมการรับรู้ความรู้สึกที่ช่วยในการผ่าตัดปอด

yangfu (GB 38): the *jing* point of the gallbladder meridian, located on the lateral side of the leg, 4 *cun* above the tip of the lateral malleolus, on the anterior border of the fibula. *Indications:* sore throat, distending pain of chest and hypochondrium, pain and swelling of axilla, scrofula, and atrophy or flaccid paralysis of lower limb. It is commonly used in acupuncture anesthesia for pneumonectomy.

阳纲 (yáng gāng): 位于脊柱区, 第 10 胸椎棘突下, 后正中线旁开 3 寸。主治饮食不下, 肠鸣, 泄泻, 小便黄赤等病症。

หยางก่าง: จุดฝังเข็มบริเวณหลัง ห่างจากขอบล่างของปุ่มกระดูกสันหลังอกที่ 10 ตามแนวระนาบ 3 ชู่น *ข้อบ่งใช้:* กลืนไม่ลง ท้องร้อง ท้องเสีย และปัสสาวะเหลืองเข้ม

yanggang (BL 48): an acupoint located on the back, 3 *cun* lateral to the lower border of the 10th thoracic spinous process, *Indications:* aphagia, borborygmus, diarrhea, and dark urine.

阳谷 (yáng gǔ): 手太阳经经穴。位于腕后区, 在尺骨茎突与三角骨之间的凹陷中。主治头痛, 眩晕, 耳鸣, 耳聋; 热病, 癲狂, 痫, 抽搐; 颈颌痛, 臂外侧痛, 腕痛等病症。

หยางกู่: จุดจึงของเส้นลมปราณลำไส้เล็ก อยู่บริเวณข้อมือ ตรงรอยปุ่มระหว่าง styloid process ของกระดูก ulna กับกระดูก triquetrum *ข้อบ่งใช้:* ปวดศีรษะ เวียน

ศีรษะ หูมีเสียงดัง หูตึง หูหนวก โรคที่มีไข้ โรคจิตซึมเศร้า คลุ้มคลั่ง ลมชัก ชักกระตุก บวมใต้ตา ปวดแขนด้านนอก และปวดข้อมือ

yanggu (SI 5): the *jing* point of the small intestine meridian, located on the ulnar side of the wrist, in the depression between the ulnar styloid process and triquetral bone. Indications: headache, vertigo, tinnitus, hearing loss, febrile disease, depressive psychosis, mania, epilepsy, convulsion, submandibular swelling, pain of lateral arm, and wrist pain.

阳黄 (yáng huáng): 黄疸病中面黄鲜明如橘皮色者, 属阳黄, 湿热为患。

หยางหฺวาง: เหลืองชนิดหยาง ผู้ป่วยมีไข้ มีใบหน้าสีเหลืองสดดูจืดเปลี่ยนสีจืดจัดเป็นดีซ่านชนิดหยางเกิดจากความร้อนชื้น

yang jaundice: a type of jaundice characterized by bright yellow stained discoloration. It is classified as *yang* jaundice which is caused by damp-heat.

阳交 (yáng jiāo): 阴维脉郄穴。位于小腿外侧, 外踝尖上 7 寸, 腓骨后缘。主治 胸满, 咽喉肿痛; 癫狂, 抽搐; 下肢痿痹, 转筋等病症。

หยางเจียว: จุดชี้ของเส้นลมปราณอินหฺเวย อยู่บริเวณขาด้านนอก เหนือยอดตาตุ่ม 7 ชู้น ตรงขอบหลังของกระดูกน่อง ข้อบ่งใช้: แน่นหน้าอก เจ็บคอ โรคจิตซึมเศร้า คลุ้มคลั่ง ชักกระตุก ชาลีบ ขาอ่อนแรง และเป็นตะคริว

yangjiao (GB 35): the *xi* point of the *yinwei* channel, located on the lateral aspect of the leg, 7 *cun* above the tip of the lateral malleolus, on the posterior border of the fibula. Indications: thoracic fullness, sore throat, depressive psychosis, mania, convulsion, atrophy or flaccid paralysis of lower limb, and muscle cramp.

养老 (yǎng lǎo): 手太阳经郄穴。位于前臂后区, 腕背横纹上 1 寸, 尺骨头桡侧凹陷中。主治目昏, 肩、臂痛不举等病症。

หยางหล่าว: จุดชี้ของเส้นลมปราณลำไส้เล็ก อยู่บริเวณขาด้านนอก เหนือรอยพับข้อมือ 1 ชู้น ตรงรอยนูนเหนือหัวกระดูก ulna ฝั่ง radial ข้อบ่งใช้: ตาพร่า และปวดไหล่หรือแขนจนยกไม่ขึ้น

yanglao (SI 6): the *xi* point of the small intestine meridian, located on the ulnar side of the forearm, 1 *cun* above the dorsal transverse wrist crease, in the depression on the radial side of the capitulum of the ulna. Indications: blurred vision, and inability to raise shoulder or arm due to pain.

阳陵泉 (yáng líng quán): 足少阳经合穴。位于小腿外侧, 腓骨头前下方凹陷中。主治胁痛, 口苦, 呕吐, 吞酸; 膝肿痛, 下肢痿痹及麻木等病症。

หยางหลิงฉวียน: จุดเหวของเส้นลมปราณถุงน้ำดี อยู่บริเวณขาด้านนอก ตรงแอ่งข้างหน้าและใต้ต่อหัวกระดูกน่อง ข้อบ่งใช้: ปวดลิ้นข้าง ปากขม อาเจียน เรอเปรี้ยว ปวดบวมเข้า ซาซา ชาลีบ และขาอ่อนแรง

yanglingquan (GB 34): the *he* point of the gallbladder meridian, located on the lateral aspect of the leg, in the depression antero-inferior to the fibular head. Indications: hypochondriac pain, bitter taste, vomiting, acid belching, swelling and pain of knee, numbness and atrophy or flaccid paralysis of lower limb.

阳明病 (yáng míng bìng): 伤寒病发展过程中, 阳热亢盛, 胃肠燥热所表现的证候。病性为里实热证。

หยางหมิงบิง: โรคหยางหมิง กระเพาะอาหารและลำไส้ร้อนแห้งจากความร้อนแกร่งระหว่างการดำเนินโรคของโรคซางหวน จัดเป็นภาวะโรคร้อนแกร่งภายใน

yangming disease: dry heat in the stomach and intestines caused by excess exogenous heat that occurs during exogenous febrile disease process. It is interior-excess heat condition in nature.

阳明腑证 (yáng míng fǔ zhèng): 邪热内盛, 燥屎内结。表现为潮热汗出、腹满痛、便秘、脉沉实等为主的证候。

หยางหมิงฝู่เจิ้ง: ภาวะโรคอวัยวะกลมหายางหมิง ความร้อนแกร่งรุกรานภายใน ทำให้อุจจาระแข็งแห้ง มีไข้เป็นเวลากลางเที่ยง สูงสุดช่วง 15.00-17.00 น. เหงื่อออกปวดแน่นท้อง ท้องผูก และชีพจรจม-แกร่ง

yangming-fu disease-condition: invasion of excess pathogenic heat resulting in dry feces. Clinical manifestations are tidal fever with peak during 3 to 5 p.m., sweating, abdominal distension and pain, constipation and a deep-excess pulse.

阳明经证 (yáng míng jīng zhèng): 邪热亢盛, 弥漫全身, 肠中尚无燥屎。表现为高热、汗出、口渴、脉洪等为主的证候。

หยางหมิงจิงเจิ้ง: ภาวะโรคเส้นลมปราณหยางหมิง ความร้อนแกร่งกระจายทั่วร่างกาย แต่อุจจาระในลำไส้ยังไม่แข็งแห้ง ผู้ป่วยมีไข้สูง เหงื่อออกมาก กระหายน้ำมาก และชีพจรโถม-ใหญ่

yangming meridian disease-condition: an excess pathogenic heat spreads all over the body without causing dry feces in the intestine. Clinical manifestations are high fever, profuse sweating, extreme thirst, and a surging pulse.

阳水 (yáng shuǐ): 水肿多从眼睑颜面开始, 上半身肿甚, 发病较速, 病程较短, 性质属实的证候

หยางส่วย: บวมน้ำชนิดหยาง การบวมน้ำที่มักเริ่มจากเปลือกตาและใบหน้า บวมมากท่อนบน โรคเกิดค่อนข้างเร็ว ระยะเวลาการดำเนินโรคค่อนข้างสั้น จัดเป็น

ภาวะแกร่ง

yang edema: An edema firstly affects the eyelids and face, it is more severe on the upper part of the body with acute onset and short duration. It pertains to excess disease-condition.

阳溪 (yáng xī): 手阳明经经穴。位于腕区, 腕背侧远端横纹桡侧, 桡骨茎突远端。解剖学“鼻咽窝”凹陷中。主治目赤肿痛、齿痛、咽喉肿痛, 头痛、耳聋、耳鸣, 以及手腕肿痛或无力等病症

หยางซี: จุดจิงของเส้นลมปราณลำไส้ใหญ่ อยู่ปลายสุดเส้นข้อมื่อด้าน radial ตรงส่วนปลายของ styloid process ของกระดูก radius ตำแหน่ง snuff box ข้อบ่งใช้: ตาอักเสบ ปวดฟัน เจ็บคอ ปวดศีรษะ หูมีเสียงดัง หูตึง หูหนวก และข้อมือปวดบวมหรืออ่อนแรง

yangxi (LI 5): the *jing* point of the large intestine meridian, located on the radial side of the dorsal wrist crease at the distal end of the radial styloid process, i.e. in the anatomical snuff box. *Indications:* inflammation of eye, toothache, sore throat; headache, hearing loss, tinnitus; pain and swelling or weakness of wrist.

阳脏人 (yáng zàng rén): 体型瘦长, 头长颈细, 肩窄胸平, 体姿前屈, 喜凉 恶热之人, 体质具有阴虚阳旺的特点。

หยางจางเหริน: คนลักษณะหยาง คนที่มีรูปร่างผอมสูง คีรษะยาว คอเรียว ไหล่แคบ ออกแขน ลำตัวโน้มเอนไปข้างหน้า ชอบเย็นไม่ชอบร้อน เป็นลักษณะเด่นของพื้นฐานร่างกายที่มีอินพร่องร่วมกับหยางเกิน

yang constitution: a tall thin person with long head, slim neck, narrow shoulders, flat chest, anteverted gesture, and preference for cold and dislike of heat. It is a characteristic constitution of *yin* deficiency with *yang* excess.